11 Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Vlastivěda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, z toho ve vlastivědě se realizují tři okruhy: „ Místo, kde žijeme“, „ Lidé kolem nás“, „ Lidé a čas“.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se žáci učí na základě poznávání svého nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí, učí se chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Žáci získávají kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi praktickými činnostmi a úkoly. V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy, povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii. Vycházíme od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu až k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Do některých vhodných témat týkajících se společnosti a vztahu jedince k ní jsou zařazeny i prvky etické výchovy, jmenovitě okruhy: základní komunikační dovednosti, pozitivní hodnocení sebe a druhých, tvořivost a základy spolupráce, základy asertivního chování. Dochází tak k prolínání učiva vlastivědy a etické výchovy. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů. Vlastivěda se zařazuje do 4. i do 5. ročníku po 2 hod týdně.
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Mezipředmětové vztahy	• Český jazyk a literatura • Prvouka • Přírodověda • Dějepis • Občanská výchova • Přírodopis

Název předmětu	Vlastivěda
	• Zeměpis • Hudební výchova • Výtvarná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** - žáci používají vhodné učební pomůcky, učí se pracovat s různými encyklopediemi, časopisy a odbornou literaturou - učí se získané informace dále zpracovávat, zaznamenávat a hodnotit - učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
	Kompetence k řešení problémů: - zařazujeme takové metody a formy práce, při kterých nacházejí žáci řešení sami - učí se řešit zadané úkoly - učí se správně se rozhodovat v různých situacích - učí se vyhledávat informace
	Kompetence komunikativní: - učitel vede žáky k používání správné terminologie - žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojované látce a probíraných tématech - učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na názory a podněty druhých - využívají časové údaje při řešení různých situací, rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - žáci se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
	Kompetence sociální a personální: - učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně (ve dvojicích, ve skupinách) - žáci se učí spolupracovat s druhými, respektovat názory a zkušenosti druhých - učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků - učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
	Kompetence občanské: - učitel se snaží u žáků vytvořit ohleduplný vztah k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - učitel pomáhá žákům orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu - žáci se učí tolerantnímu chování, jednání a vhodné komunikaci s druhými - učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Název předmětu	Vlastivěda
	- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
	Kompetence pracovní: - učitel vede žáky ke správnému užívání pomůcek, umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat - učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel - žáci si utvářejí pracovní návyky v samostatné i skupinové činnosti - uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů a zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
	Kompetence digitální: - žák pracuje na elektronických zařízeních, pracuje s internetem
Způsob hodnocení žáků	Vědomosti, dovednosti a návyky žáků jsou hodnoceny v souladu s Pravidly pro hodnocení s převahou teoretického zaměření. Hodnocení sleduje rozvoj dovedností a návyků a jejich využití z hlediska přírodního, historického a kulturního, politického, správního a vlastnického. Je zaměřeno na vlastní aktivitu, samostatnost i spolupráci, tvořivost a rozvoj schopností poznávání. Součástí analýzy výsledků pro hodnocení je vztah ke společnosti, k tradicím a kulturnímu dědictví, výchova k životnímu prostředí. Při klasifikaci se rovněž přihlíží k potřebám žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (vývojové poruchy učení a chování, zdravotní postižení, sociální či zdravotní znevýhodnění) a respektují se jejich specifika. Žákům s vývojovými poruchami učení je možné tolerovat chyby v grafickém projevu.

Vlastivěda	**4. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
RVP výstupy	**ŠVP výstupy**	**Učivo**
Tematický celek - **Místo, kde žijeme**		
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec do příslušného kraje i s využitím digitálních technologií, určí riziková místa a možné rizikové situace, dokáže se jim vyvarovat, seznamuje se s minulostí a současností obce, popíše zemský povrch, vodstvo, orientační body, světové strany	domov, škola, obec, místní krajina, okolní krajina – místní oblast, region, mapa – orientace v krajině, ČR

Vlastivěda	4. ročník	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určí světové strany v přírodě i podle mapy i s využitím digitálních technologií, orientuje se podle mapy i s využitím digitálních technologií, orientuje se podle světových stran, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	světové strany, mapy, orientace v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map i s využitím digitálních technologií, vyhledává potřebné údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách i s využitím digitálních technologií, seznamuje se s různými měřítky, využívá měřítko mapy ke zjištění skutečné vzdálenosti	mapy obecně zeměpisné a tematické
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení,, hospodářství a kultury i s využitím digitálních technologií	regiony ČR
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích, prezentuje poznatky a zážitky z vlastních cest	Evropa a svět
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	vybere a vyjmenuje symboly našeho státu a vysvětlí jejich význam, popíše státní správu a samosprávu našeho státu	naše vlast
Tematický celek - **Lidé kolem nás**		
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	rozliší jednotlivé role členů rodiny, orientuje se v příbuzenských vztazích, dodržuje pravidla pro soužití v škole, rodině a obci	rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých, uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	chování lidí, právo a spravedlnost
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze, porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz, sestaví jednoduchý osobní/rodinný	vlastnictví

Vlastivěda	4. ročník	
	rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace **Rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
MÍSTO, KDE ŽIJEME - domov, škola, obec (město), místní krajina, okolní krajina (místní oblast, region), regiony ČR, naše vlast, Evropa a svět, mapy obecně zeměpisné a tematické **LIDÉ KOLEM NÁS** - rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, kultura, základní globální problémy **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům" **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace **Naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, samospráva, státní symboly, Armáda ČR **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“		

Vlastivěda	4. ročník	
Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, samospráva, státní symboly, Armáda ČR **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Mapy obecně zeměpisné a tematické** - **Mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“		

Vlastivěda	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Vlastivěda	5. ročník	
	• Kompetence digitální	
RVP výstupy	**ŠVP výstupy**	**Učivo**
Tematický celek - **Lidé a čas**		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	dokáže pracovat s časovou osou, na časové ose popíše vztahy mezi vybranými událostmi a jevy	měření času
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	popíše základní druhy zdrojů poznání minulosti, popíše k čemu slouží paměťové instituce , pojmenuje paměťové instituce ve svém okolí	poznávání minulosti
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov, uvede příklady historických budov ze svého nejbližšího okolí, s využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života v různých historických obdobích a nyní, s využitím obrazového a textového materiálu porovná způsob obživy v různých historických obdobích a nyní, popíše s pomocí obrazových a textových materiálů různé způsoby obživy typické pro náš region, popíše s pomocí obrazových, textových a hmotných pramenů způsob života lidí v Hostinném v různých historických obdobích	minulé a současné
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Regionální památky- péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Báje , mýty, pověsti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Současnost a minulost v našem životě - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Orientace v čase a časový řád **Současnost a minulost v našem životě** **Regionální památky** **Báje , mýty, pověsti**		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Současnost a minulost v našem životě - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Současnost a minulost v našem životě - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Současnost a minulost v našem životě - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Vlastivěda	5. ročník	
Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace, denní režim, roční období, současnost a minulost v našem životě **Současnost a minulost v našem životě** - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století **Regionální památky- p**éče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Současnost a minulost v našem životě - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Současnost a minulost v našem životě - pravěk, starověk, středověk, novověk, dvacáté století **Regionální památky- p**éče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		